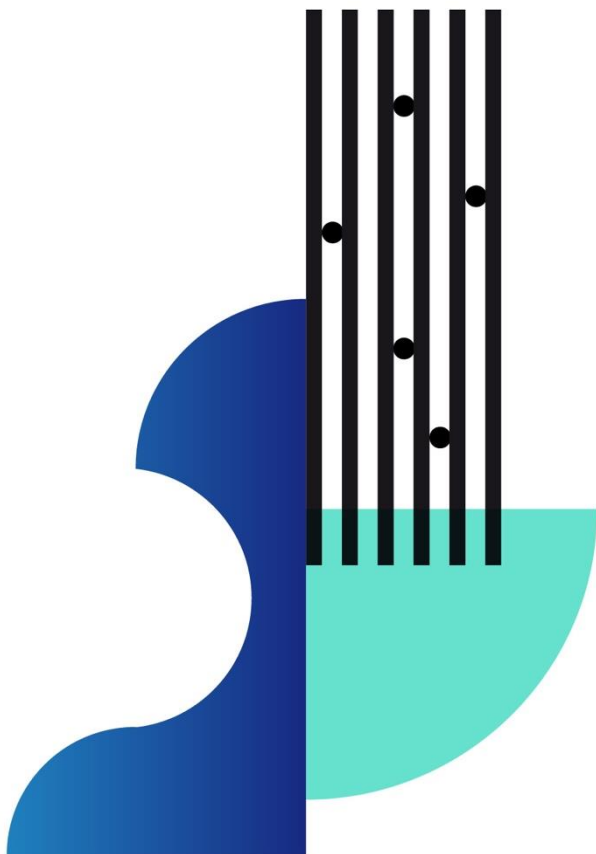

CONCERTS
PRIMAVERA 2024
AULA DE MÚSICA

Centre Cultural La Nau.
Capella de la Sapiència
Dimecres 22 de maig. 19 hores

Maite Alberola, *soprano*
José Ramón Martín, *piano*

*Paraules al concert a càrrec de la
Dra. Inmaculada Retamero García*

Puccini forever

Giacomo Puccini (1858-1924)

Gianni Schicchi

“O mio babino caro” (Lauretta)

La Bohème

“Si, mi chiamano Mimí” (Mimí)

“Quando m'en vo” (Musetta)

“Donde lieta uscí” (Mimí)

Turandot

“Tu che di gel sei cinta” (Liu)

Madama Butterfly

“Un bel dí vedremo” (Cho-cho san)

Suor Angelica

“Senza mamma bimbo tuo sei morto”
(Suor Angelica)

Manon Lescaut

“In quelle trine morbide” (Manon)

Tosca

“Vissi d'arte” (Tosca)

Maite Alberola, *soprano*

José Ramón Martín, *piano*

PARAULES PER AL CONCERT

Puccini, forever

El programa d'avui ens portarà al període cultural del romanticisme en el qual farem un viatge musical d'Itàlia fins a Bèlgica amb un dels més grans operistes de la història de la música, Giacomo Puccini (1858-1924).

Context històric, social i cultural.

A Itàlia, a mitjan segle XIX hi hagué un període d'entreguerres que produí canvis significatius per a la història europea. D'aquella situació derivà el *Risorgimento*, moviment que pretengué unir els diferents estats de la península itàlica i que finalment s'aconseguí.

A la fi del segle XIX també hi hagué importants canvis en l'àmbit artístic. El realisme i el naturalisme donaren un nou corrent dramaicomusical: el verisme, en el qual destacà el nostre autor. Aquest moviment descartà els temes mitològics, fantàstics i històrics de l'òpera en favor d'altres més centrats en la realitat i la vida quotidiana.

Vida i obra

Giacomo Antonio Domenico Michele Secondo Maria Puccini nasqué a Lucca el 22 de desembre de 1858. Fill de pares músics, començà amb poca anys la seua formació musical. Les seues primeres lliçons de piano les va prendre del mestre Angeloni, a la seua ciutat natal.

Impressionat per l'*Aida* de Verdi, decidí estudiar música al Conservatori de Milà, amb Ponchielli i Bazzini. Això determinà el rumb de la seua vida fins que es convertí en un dels principals compositors de l'òpera italiana del segle XIX i principis del XX.

Està considerat com el successor de Giuseppe Verdi. Igual que ell, Puccini comprén les necessitats del públic i les satisfà plenament. Les seues òperes destaquen per l'emotivitat i el melodrama, que combinen una delicada música amb trames commovedores que produeixen emocions intenses i captiven l'espectador.

La seua primera òpera, *Le villi*, s'estrenà al Teatro dal Verme de Milà, el 31 de maig de 1884, la qual cosa suposà l'entrada del jove operista en els cercles musicals de la ciutat llombarda. Posteriorment l'autor revisà l'obra amb modificacions i diferents versions fins que el 26 de desembre de 1884 s'estrenà de nou al Teatro Regio de Torí. Més tard, en 1899, va compondre *Edgar*, i en 1893 tingué el primer gran èxit amb *Manon Lescaut*, obra en l'estil del

verisme realista del qual es convertí en un dels màxims exponents.

En el seu repertori operístic destaquen *La bohème* (1896), sobre la vida bohèmia de París; *Tosca* (1900), història d'amor i traïció a la Roma del segle XIX, i *Madame Butterfly*, tràgica història d'una jove japonesa abandonada pel seu amant americà.

Avui tindrem el gust d'escoltar diferents parts de *La bohème*, de *Tosca* i de la seua obra pòstuma: *Turandot* (1926).

Aquestes obres s'han convertit en pilars del repertori operístic que es presenten invariablement cada any en teatres de tot el món.

En tota la seua producció operística Puccini estableix un diàleg constant amb la creació musical, teatral i literària de la seua època. La seua obra no sols reflecteix les tendències contemporànies, sinó que les modela i les transforma amb el seu geni creatiu. Puccini transcendí la figura convencional del compositor i es convertí en el seu propi director d'escena que fusionà la música amb la narració visual de manera magistral.

La música de Puccini es caracteritza per la seua bella lírica, la seua capacitat per a expressar les emocions humanes més profundes i la seua habilitat per a crear personatges memorables.

El seu llegat continua sent rellevant en l'òpera contemporània i continua captivant les audiències de tot el món.

Puccini està considerat com el precursor de la creació de conceptes musicals que posteriorment regirien en el cinema durant el segle XX. Considerava que les necessitats dramàtiques de l'obra determinen de passatges modals o els recursos politonals, tonals i atonals. El fet de reemplaçar el text per passatges musicals en algunes de les seues obres anticipa l'acció que va a tenir lloc, element avançat en el panorama artísticomusical de la seua època.

Encara que la principal producció de Giacomo Puccini va ser l'operística, també va compondre obres d'altres gèneres musicals.

Després de crear un prolífer repertori compositiu, Puccini morí a Brussel·les en 1924.

L'obra pòstuma: *Turandot* (1926).

Turandot és l'obra inacabada de Giacomo Puccini. La va acabar Franco Alfano d'acord amb les indicacions que deixà l'autor. L'obra, en tres actes sobre un llibret d'Adami i Simoni, s'estrenà el 25 d'abril de 1926 a *La Scala* de Milà, amb direcció de Toscanini.

Es conta que en l'estrena es produí un fet curiós i emotiu: "La música parà de colp. El director es dirigí al públic i digué que la presentació acabà el primer dia pel motiu que l'autor morí en tal moment. El públic abandonà el teatre en silenci, perquè així s'havia quedat l'òpera mundial, silenciada."

Turandot tracta sobre la crueltat d'una princesa xinesa, Turandot, que en la selecció de qui ha de ser el seu espós posa a prova els seus pretendents de forma que els que no encerten les tres endevinalles que els posarà moriran.

Alguns destaquen en Puccini el gran coneixement dels trucs teatrals i dels gustos del públic, elements que permeten a l'autor caracteritzar múltiples aspectes psicològics de l'ànima de la dona, per la qual cosa està considerat com un gran contribuïdor en la creació de l'òpera psicològica moderna. Ell mateix ho digué així:

"He de traduir en música vertaderes passions humanes: l'amor, el dolor, el riure i les llàgrimes que jo sent i em commouen... Jo no estic fet per a les accions heroiques. Estime els éssers que tenen un cor com el nostre, que estan fets d'esperança i d'il·lusions, que tenen explosions d'alegria i hores de melancolia, que ploren sense cridar i que pateixen en amargura interna."

La suggestiva aportació de Giacomo Puccini a la música operística cobra tota l'esplendor en obres de gran importància com les que escoltarem avui.

Dra. Immaculada Retamero García
Facultat d'Educació
Universitat Internacional de València

MAITE ALBEROLA, soprano

Nascuda a València, on du a terme la seua formació musical de cant i viola, que posteriorment perfecciona amb Enedina Lloris, Renata Scotto i Darrell Babidge. Guardonada en nombroses competicions, destaquen Operalia (2006), Premi Campoamor a la cantant revelació 2008/2009, opera actual 2012.

Cal destacar les seues interpretacions amb títols com *Le nozze di Figaro* (Comtessa) i *Falstaff* (Alice) al Liceu de Barcelona, *Das Rheingold* (Freia) i Marguerite de *Faust* al Teatro Campoamor d'Oviedo, *Gianni Schicchi* (Lauretta) al Teatro Real de Madrid, amb direcció escènica de Woody Allen, *Carmen* (Micaela) en la temporada d'òpera de Bilbao i *Don Giovanni* (Donna Elvira) al Teatro de la Maestranza de Sevilla.

Reralitza importants debuts a Europa i Àsia, com el paper de Pamina de *Die Zauberflöte* a la Staatsoper de Berlín, Juliette de *Roméo et Juliette*, Mimì de la *Bohème* i Violeta de *La traviata* al Carlo Felice de Gènova, el paper d'Alice de *Falstaff* al Festival Saito Kinen al Japó, i la Comtessa de *Le nozze di Figaro* a l'Òpera de Naples (EUA).

Amant de la sarsuela, protagonitza títols com *La del manojó de rosas*, *Katuska*, *Maruxa*, *La Villana*, *Luisa Fernanda* al Teatro de la Zarzuela de Madrid, a Les Arts de València i al Teatro Campoamor d'Oviedo.

En el camp de la música simfònica interpreta les obres *Carmina Burana* de Carl Orff, els *Requiem* de Fauré, Mozart i Brahms, *War Requiem* de Britten, etc.

JOSÉ RAMÓN MARTÍN, piano

Amb 8 anys ingressa a l'Escolania de València, on inicia els estudis de cant, piano, violí i orgue. Posteriorment estudia piano al conservatori amb R. Roca i M. Monreal, i rep consells de G. González. S'especialitza com a repertorista amb els mestres Zabala, Sallman, Rieger, Zanetti, Vignoles i Fabbrini, i completa la seua formació com a repertorista i director musical al Centre de Perfeccionament P. Domingo de Les Arts, on va treballar com a pianista i director assistent. Debuta com a director musical al capdavant de l'OCV l'any 2016 amb *Idomeneo* de Mozart al Palau de les Arts amb una excel·lent crítica; en 2017 dirigeix *El carnaval dels animals* a la Sala Martín i Soler. Aquell mateix any cessa la seua activitat a Les Arts per llançar el projecte artístic de Matisse Club, on compagina la seua activitat concertista flamenc, a més de la seua activitat com a promotor i programador de música en viu.

És director i fundador del Matisse Opera Atelier des de 2020.

DIMECRES 29 DE MAIG. 19.00 H.

CENTRE CULTURAL LA NAU

Capella de la Sapiència

Laura Bueso, *flauta*

Nerea Requena, *flauta*

Marc Uroz, *violí*

Esther Borreguero, *violí*

Juan Marín, *violoncel*

Carlos García-Bernalt, *clavicèmbal*

Obres d'A. Vivaldi, D. Scarlatti, T. Albinoni, etc.

DIMECRES 5 DE JUNY. 19.00 H.

CENTRE CULTURAL LA NAU

Capella de la Sapiència

David Ruiz Del Canto, *violí*

Blanca González Peris, *piano*

Obres de C. Debussy i C. Franck

DIUMENGE 9 DE JUNY. 12.00 H.

JARDÍ BOTÀNIC

Auditori Joan Plaça

Capella de la Sapiència

Camerata La Stravaganza

Nits d'estiu sobre l'aigua

Obres de P. Warlock, E. Elgar, F. Delius, etc.

Paraules al concert a càrrec del Dr. Lluís Marzal Raga

ENTRADA LLIURE (aforament limitat)

DIMECRES 12 DE JUNY. 19.00 H.

CENTRE CULTURAL LA NAU

Capella de la Sapiència

Pablo Arévalo Pérez, *violí*

Carlos García-Bernalt, *clavicèmbal*

Obres de H. I. F. von Biber, J. M. Leclair, J. de Herrando, etc.

DIMARTT 18 DE JUNY. 19.00 H.

COL·LEGI MAJOR RECTOR PESET

Sala de la Muralla

Hèctor Esbrí Navarro, *clarinet*

Marc Uroz, *violí*

César Camarasa López, *piano*

Obres d'A. Khatxaturian, I. Stravinsky, G.C. Menotti, etc.

Entrada gratuïta amb invitació que cal reservar en:

<https://events.fundacio.es/o/40>

a partir de 72 hores abans del concert

(excepte a l'Auditori Joan Plaça, amb entrada lliure i aforament limitat).

PROGRAMACIÓ SUBJECTA A CANVIS.

www.uv.es/cultura

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA
CENTRE CULTURAL